

Aan provincie Limburg
T.a.v. de informateur
Cc: Fractievoorzitters provinciale staten
Postbus 5700
6229 GA MAASTRICHT

BETREFT Aandacht voor leven lang ontwikkelen in uw nieuwe collegeprogramma

DEN HAAG 4 april 2019 **E-MAIL** doorbraaklo@ser.nl
ONS KENMERK 19.44168 **TOESTELNUMMER** 070 3499575
BIJLAGE(N)

Geachte informateur,

De Sociaal-Economische Raad vraagt uw aandacht voor het belang van leven lang ontwikkelen. Er is een sterke, positieve leercultuur nodig voor werkenden en niet-werkenden, werkgevers, onderwijs en maatschappelijke instellingen. Ook provincies en regio's spelen hierbij een cruciale rol. Wij verzoeken u deze brief te gebruiken bij uw gesprekken over een nieuw bestuursprogramma voor uw provincie en hopen dat het onderstaande daarin een plek krijgt.

Provinciale human capital agenda vraagt om kennis, investeringen en regievoering. De provincies hebben een belangrijke opdracht om een gezonde en duurzame regionale economie en voldoende werkgelegenheid te bevorderen. Dit vraagt om een goed werkende arbeidsmarkt waarin vraag en aanbod effectief op elkaar aansluiten. Zo verwacht de SER dat regio's de komende jaren nog meer te maken krijgen met de invloed van technologie (digitalisering, robotisering) op ons leven en werken. Ook maatschappelijke uitdagingen zoals tekorten op de arbeidsmarkt en de energietransitie vragen om een antwoord; dat geldt eveneens voor de veranderende omvang en samenstelling van de beroepsbevolking. Al met al zijn er veel onzekerheden en er is sprake van meervoudige opgaven. In het Interbestuurlijk Programma zijn deze maatschappelijke opgaven verwoord (p. 16/17). Het is belangrijk om goed zicht te hebben op de snelle veranderingen in uw regio/provincie en deze mee te nemen in uw beleidsstrategie voor de korte en langere termijn. De SER ziet de toekomst positief in. Naast de vele kansen voor grotere maatschappelijke welvaart, zijn er ook risico's of uitdagingen zowel voor burgers als ondernemingen. Het aanpassingsvermogen van mensen én organisaties zal op de proef worden gesteld. Daartoe verwijzen we hier naar een recent document van de SER over de effecten van technologisering op de arbeidsmarkt (zie hier). Eerder wees de Raad al op het belang van goede arbeidsmarktinformatie op landelijk, regionaal en sectoraal niveau (2018,2016). Het is belangrijk om dit ook regionaal goed in kaart te brengen en beleidsprogramma's op zo concreet mogelijke informatie te baseren. Sommige provincies maken hiervoor al gebruik van bijvoorbeeld "arbeidsmarktinzicht" (zie www.arbeidsmarktinzicht.nl).

Nederland heeft een gunstige uitgangspositie voor de komende jaren en er is nu ruimte om ons voor te bereiden op de arbeidsmarkt van de toekomst. Op regionaal niveau wordt gewerkt aan Human Capital Agenda's. Veel provincies en partijen zetten zich hier al voor in. Er zijn in diverse provincies plannen gemaakt en uitgevoerd. Denk aan Brainport Eindhoven en de Economic Board Utrecht en zie bijvoorbeeld ook recente aanbevelingen van provinciale SER'en (klik hier , hier en hier). Maar er is nog een grote opgave. Bijvoorbeeld: hoe brengen we mensen naar sectoren waar meer werk is? En: wat is er nodig om iedereen te betrekken, ook mensen die nu nog niet werken? De SER raadt aan deze uitdagingen op te nemen in uw collegeprogramma. Dat vraagt om voldoende investeringen maar ook om provincie brede regievoering. Een aantal provincies heeft dat de afgelopen jaren opgepakt. Voorbeelden hiervan zijn het onderwijs-arbeidsmarktbeleid van de provincie Gelderland en het aanvalsplan van de provincie Limburg "Zo WERKT Limburg!" om het functioneren van de arbeidsmarkt te bevorderen.

Provinciale inzet nodig voor een doorbraak leven lang ontwikkelen
Maatschappelijke opgaven verschillen per regio of sector. Een belangrijke succesfactor is het realiseren van een doorbraak voor leven lang ontwikkelen. De SER vindt dat een positieve leercultuur nodig is waarin iedereen zich kan blijven ontwikkelen en daardoor beter toegerust zal zijn om veranderingen in werk en sociaal leven aan te kunnen. Dat is ook nodig met het oog op voldoende aanpassingsvermogen van mensen én organisaties. Daartoe verwijzen we hier naar het SER-advies *Leren en ontwikkelen tijdens de loopbaan* (2017); mede op basis daarvan heeft het kabinet in zijn Tweede Kamerbrief over leven lang ontwikkelen (27 september 2018) (klik hier) een meerjarig actieprogramma geformuleerd. Beide documenten kunnen input leveren voor uw plannen.

Een echte doorbraak gaat plaatsvinden als we van praten naar doen gaan. De SER werkt aan deze beoogde doorbraak. Daarvoor heeft de SER de rol van aanjager op zich genomen met zijn actie-agenda *leven lang ontwikkelen*. Het doel is niet om nieuwe structuren op te zetten, maar samen met een breed netwerk van stakeholders – provinciaal, regionaal, lokaal en sectoraal – voort te bouwen op wat al succesvol in gang is gezet. Zo wordt de beweging van onderop versterkt. De SER verbindt en inspireert netwerken met goede voorbeelden, werkt aan kennisopbouw en uitwisseling, en signaleert belemmeringen in wet- en regelgeving. U kunt meer informatie vinden op <https://www.ser.nl/nl/thema/scholing-ontwikkeling/leven-lang-ontwikkelen>.

De SER ondersteunt u graag bij het opzetten van inspirerende leven lang ontwikkelen initiatieven in uw regio/provincie. U kunt ons bereiken via doorbraakllo@ser.nl.

Met vriendelijke groet,

Mariëtte Hamer
voorzitter